

УДК 811.112

DOI [https://doi.org/10.18524/2307-8332.2025.1\(31\).347986](https://doi.org/10.18524/2307-8332.2025.1(31).347986)

Людмила ФЕНЮК

Чернівецький національний університет імені Ю. Федьковича

асистент кафедри французької філології та перекладу

м. Чернівці

e-mail: l.feniuk@chnu.edu.ua

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-4449-5490>

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМІВ ФАХОВОЇ МОВИ АРХІТЕКТУРИ ТА БУДІВНИЦТВА

Стаття присвячена дослідженню інтернаціоналізмів фахової мови сфери архітектури та будівництва (далі – ФМАБ) на матеріалі англійської, французької і української мов. Оновлення лексичного складу ФМАБ виникає внаслідок необхідності номінації, класифікації нових матеріалів, конструкцій чи способу ведення будівництва. Метою статті є розробка і систематизація тематичної класифікації інтернаціоналізмів ФМАБ, що передбачає укладання вибірки інтернаціоналізмів ФМАБ, класифікацію за тематичними групами та аналіз лексико-семантичних особливостей інтернаціоналізмів.

При проведенні дослідження виявлено міжнародні префіксальні і суфіксальні морфеми у складі досліджуваних інтернаціоналізмів ФМАБ, встановлено кількість полісемічних і моносемічних інтернаціоналізмів. З огляду на наявні класифікації запропонована власна тематична класифікація інтернаціональної лексики ФМАБ.

Етимологічний аналіз виявив, що переважна більшість інтернаціоналізмів – 62% в англійській, французькій і українській мовах мають генетичним джерелом латинську мову, 18% – грецьку мову, 10% інтернаціоналізмів мають за генетичне джерело старофранцузьку мову, 6% – італійську мову, 4% інтернаціоналізмів ФМАБ запозичені з германських мов.

Інтернаціональна лексика у запропонованій сфері є ключовим елементом для вдосконалення і спрощення міжкультурної фахової комунікації. Технічні терміни поширюються швидко через потребу найменування нових понять та явищ, спричинених швидким науково-технічним прогресом, що спричинює інтернаціоналізацію фахової комунікації.

Ключові слова: *інтернаціоналізм, полісемічні інтернаціоналізми, моносемічні інтернаціоналізми, фахова мова, термінологія у сфері архітектури та будівництва.*

Процеси уніфікації термінології внаслідок глобалізації притаманні всім природнім мовам. Економічні, дипломатичні, соціально-політичні, інформаційно-технічні зв'язки приводять до безперервного оновлення словникового складу мов, що свідчить про мовну еволюцію. Інтеграція інтернаціоналізмів у фахову мову відображає потребу в розширенні лінгвістичних компетенцій, а також підсилює інтерес дослідників до інтернаціоналізації словника. Мов-

ні контакти, як неминучий елемент активного міжнародного співробітництва, вважаються основними причинами інтернаціоналізації фахової мови.

У наукових розвідках В. В. Акуленка, І. К. Білодіда, Л. В. Гребінника, В. В. Дубічинського, О. В. Іванової, С. В. Кійко були запропоновані трактування терміну *інтернаціоналізм*. Оскільки не існує єдиного коректного тлумачення інтернаціоналізму, до інтернаціональної лексики ми відносимо слова чи елементи мови із морфемною і семантичною кореляцією, які не мають мовних кордонів, наявні мінімум у трьох неспоріднених або далекоспоріднених мовах, зрозумілі семантично і функційно близькі. Розповсюдження інтернаціоналізмів – пряме свідчення розвитку інтерлінгвістики, яка тяжіє до спрощення мовної комунікації.

Лінгвістичні розробки О. А. Шаблій [8, с.19], М. П. Кочергана [4, с.181] та ін. мали на меті вирізнити інтернаціональну лексику з-поміж інших лексичних категорій. Інтернаціональна лексика часто хибно ототожнюється з іншими лексичними категоріями: запозиченнями, іншомовними словами, міжмовними омонімами. Хоча інтернаціоналізми відносяться до іноземних слів, їх не слід ототожнювати із запозиченням. Поняття «запозичення» ширше від поняття «інтернаціоналізм», оскільки інтернаціоналізми входять до складу запозиченої лексики, однак, будь-яке запозичення не є інтернаціональним. Інтернаціоналізм властивий ширший ареал поширення, а також при вивченні інтернаціональної лексики застосовується синхронійний підхід, в той час, коли запозиченням притаманний діахронійний підхід.

Більшість інтернаціоналізмів є науковими термінами. Технічні терміни поширюються досить швидко внаслідок необхідності в найменуванні нових понять та явищ, спричинених швидким науково-технічним прогресом, що спричинює інтернаціоналізацію фахової комунікації.

Фахова мова сфери архітектури і будівництва англійської, французької й української мов послуговується власною термінологією. Оновлення лексичного наповнення ФМАБ пов'язане із необхідністю виявити, назвати, класифікувати чи охарактеризувати матеріали і конструкції. Однак, це збагачення словника стосується не тільки появи нових методів будівництва чи матеріалів, але й торкається еволюції дисципліни внаслідок зміни тенденцій, бачення архітекторів і конструкторів у будівництві загалом [10, с. 215].

О. Чаєнкова аналізує характерні особливості фахової мови архітектури, підкреслює її міждисциплінарність, широке вживання достатньої кількості слів та понять мови повсякденного спілкування, а також згадує низький рівень стандартизації [7]. З огляду на твердження про міждисциплінарність французька ФМАБ містить значну кількість інтернаціоналізмів, запозичених внаслідок потреби уніфікації терміносистеми.

Висвітлення явища інтернаціоналізації, проблематика трактування, інтра- та екстралінгвальні чинники їх виникнення і класифікації розглянуто у наукових розвідках І. К. Білодіда, О. А. Шаблій, М. П. Кочергана та ін. Виокремленню інтернаціоналізмів, їх етимологічним характеристикам присвячені праці О. М. Боднар, О. К. Чаєнкової, Є. С. Пинтюк та ін. Однак досі недостатньо уваги приділено уніфікації термінологічного словника і тематичній класифікації ФМАБ, що й зумовлює мету нашої статті, а саме: систематизувати і за-

пропонувати тематичну класифікацію інтернаціоналізмів ФМАБ. Для досягнення мети виконано наступні завдання: здійснити вибірку інтернаціоналізмів ФМАБ; систематизувати, класифікувати й описати інтернаціональну лексику за тематичними групами. **Матеріалом** слугували 70 найуживаніших тріад інтернаціональної лексики з термінологічних словників-довідників з будівництва і архітектури трьох зіставлюваних мов, а саме: «Dictionary of architecture and construction» за редакцією К. М. Гарріс [12]; «Dictionnaire général des termes d'architecture» за редакцією Д. Раме [14] та «Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури» за редакцією Р.А. Шмига [9]. З метою встановлення етимологічних джерел досліджуваних інтернаціоналізмів додатково використано «Dictionnaire étymologique de la langue française» [11], «Etymological dictionary» [16] та «Етимологічний словник української мови» [2]. Для визначення семантичних особливостей інтернаціональної лексики ФМАБ використано тлумачні словники англійської, французької й української мов, а саме: «Longman Dictionary of Contemporary English» [14], «Le petit Larousse» [13], «Академічний тлумачний словник сучасної української мови» [1].

У «Термінологічному словнику-довіднику з будівництва та архітектури» за редакцією Р. А. Шмига [9], дослідженнях С. П. Запольських, Е. О. Мосіної зосереджено увагу на поняттях для позначення «будівельних матеріалів та методів, комплектуючих та оздоблення, знарядь праці, промислів та ремесл, промислового виробництва, будівництва та інших технічних аспектів, будівельних послуг, інженерно-конструкційних та цивільного будівництва, містобудування, транспортної техніки, консервації та реставрації, управління та професійної практики» [3, с. 59].

Є. С. Рубана пропонує наступну тематичну класифікацію термінів ФМАБ:

1) види будівель; 2) зони/частини споруди; 3) різновиди будівельних матеріалів; 4) колірна гама (кольори, їхні поєднання та відтінки); 5) просторово-конфігураційні параметри; 6) позначення архітектурного стилю/напряму; 7) назви орнаментів чи орнаментальних прикрас [6, с. 156].

З огляду на згадані вище класифікації скомпоновано наступну тематичну класифікацію інтернаціональної лексики ФМАБ в таблиці 1 (див. табл. 1)

Згідно з таблицею 1, найчисленнішою групою є «типи споруд», наприклад: *aqueduct* (англ.) – *aqueduct* (фр.) – *акведук* (укр.), далі слідує за спадом «частина споруди», як-от: *abside* (англ.) – *abside* (фр.) – *ансида* (укр.), «загальні технічні аспекти будівництва», наприклад: *form* (англ.) – *forme* (фр.) – *форма* (укр.), «будівельні матеріали та знаряддя», як-от: *granite* (англ.) – *granit* (фр.) – *граніт* (укр.); однаковиими за кількісним наповненням є тематичні групи «елементи оздоблення», наприклад: *rosette* (англ.) – *rosette* (фр.) – *розетка* (укр.) та «просторові-описові параметри», як-от: *symmetrical* (англ.) – *symétrique* (фр.) – *симетричний* (укр.). Найменш численними виявилися групи «консервація та реставрація», наприклад: *conservation* (англ.) – *conservation* (фр.) – *консервація* (укр.) і «архітектурні стилі», як-от: *Gothic* (англ.) – *Gothique* (фр.) – *Готика* (укр.).

Найчастотнішими виявилися іменники – 64 тріади інтернаціоналізмів, що становить 91% вибірки, решта 9% складають прикметники. Слова інших частин мови – дієслів, займенників, числівників, прийменників, часток, прислів-

Таблиця 1

Тематична класифікація інтернаціоналізмів ФМАБ

Тематична група	Кількість тріад	Приклади
<i>архітектурні стилі</i>	3	<i>Renaissance</i> (англ.) – <i>Renaissance</i> (фр.) – <i>Ренесанс</i>
<i>будівельні матеріали та знаряддя</i>	8	<i>marble</i> (англ.) – <i>marbre</i> (фр.) – <i>мармур</i> (укр.)
<i>загальні технічні аспекти будівництва</i>	12	<i>quadrature</i> (англ.) – <i>quadrature</i> (фр.) – <i>квадратура</i> (укр.)
<i>консервація та реставрація</i>	4	<i>restoration</i> (англ.) – <i>restauration</i> (фр.) – <i>реставрація</i> (укр.)
<i>елементи оздоблення</i>	6	<i>incrustation</i> (англ.) – <i>incrustation</i> (фр.) – <i>інкрустація</i> (укр.)
<i>типи споруд</i>	17	<i>pyramid</i> (англ.) – <i>pyramide</i> (фр.) – <i>піраміда</i> (укр.)
<i>частина споруди</i>	14	<i>arc-boutant</i> (англ.) – <i>arc-boutant</i> (фр.) – <i>аркбутан</i> (укр.)
<i>просторово-описові параметри</i>	6	<i>acoustical</i> (англ.) – <i>acoustique</i> (фр.) – <i>акустичний</i> (укр.)

ників, вигуків, сполучників – не увійшли до нашої вибірки, оскільки серед них не зафіксовано інтернаціоналізмів.

Також виявлено міжнародні префіксальні морфеми, серед яких найбільш частотними є: **де-**: *degradation* (англ.) – *dégradation* (фр.) – *деградація* (укр.), а також **ре-**: *reconstruction* (англ.) – *reconstruction* (фр.) – *реконструкція* (укр.).

З-поміж міжнародних суфіксальних морфем відзначимо: **-ація**: *restoration* (англ.) – *restauration* (фр.) – *реставрація* (укр.) й **-ізм**: *modernism* (англ.) – *modernisme* (фр.) – *модернізм* (укр.).

Генетичним джерелом переважної кількості інтернаціоналізмів ФМАБ є латина (43 тріади – 62% прикладів), як-от: фр. *terrasse* (з латинської *terra*) «1) набережна, зроблена на рівну (горизонтально) похилу землю, зазвичай утримується підпірною стінкою та облямована огорожею; 2) у будинках з високими сходишками будь-яка поверхня під відкритим небом, влаштована перед квартирою або іншим приміщенням, над нижнім простором; 3) частина тротуару вздовж кафе, і де столи і сидіння влаштовані для споживачів» [Larousse];

пор. з англ. *terrace*: «1) ряд будинків, з'єднані між собою, або вулиця з одним з цих рядів в ній; 2) місце, де можна сидіти чи плоский відкритий майданчик поруч з будівлею або на даху, де ви можете сидіти на вулиці; 3) рівнинна земля, одна з серії плоских ділянок, вирізаних з пагорба, як сходи, що використовувалася для вирощування сільськогосподарських культур» [Longman];

пор. з укр. *тераса*: 1) природний або штучно створений горизонтальний чи трохи похилий уступ на схилі, який використовують під сільськогосподарські та лісові культури, для боротьби з ерозією ґрунту тощо; 2) геол. горизонтальні або трохи похилі уступи земної поверхні (на схилах гір, річкових долин і на узбережжях озер та морів), що розташовані один над одним і показують рівень

води в минулому; 3) літня (неопалювальна) прибудова до будинку, відкрита або зашклена; веранда» [АТСУМ].

Для 13 тріад (18 %) проаналізованих тріад ФМАБ генетичним джерелом є грецька мова, наприклад: фр. *cube* (від грец. *kybos*) «1) прямокутний паралелепіпед, 6 граней якого ізометричні, має 8 вершин; 2) предмет, що має форму куба; 3) *шкільний сленг*. студент третього курсу» [Larousse];

пор. з англ. *cube*: «1) суцільний об'єкт з шістьма рівними квадратними сторонами; 2) куб чогось; 3) *амер. розмов. мова* кабіна» [Longman];

пор. з укр. *куб*: «1) правильний шестигранник, усі грані якого – квадрати; 2) *мат.* добуток трьох однакових співмножників або третій степінь числа; 3) показник степеня; 4) *розм.* кубометр; 5) великий казан або бак» [АТСУМ].

Наступна умовна підгрупа складає 7 тріад – 10% інтернаціоналізмів, які мають за генетичне джерело старофранцузьку мову, як-от: фр. *parquet* (від старофранц. *parchet*): «1) набір фризів або смуг з дерева, що утворюють або призначені для формування внутрішнього покриття підлоги; 2) окреме місце, розміщене на відкритому повітрі, де біржові брокери збираються для торгівлі цінними паперами; 3) компанія, сформована всіма біржовими агентами в одному місці; 4) усі магістрати, відповідальні в суді великої інстанції та під керівництвом прокурора, захищати інтереси суспільства; 5) огорожена ділянка, що примикає до птахобудівлі, використовується як полігон; 6) збірка листів, що утворюють платформу або утворюють підлогу суднового відсіку; 7) система утримуючих планок, доданих до задньої частини пофарбованої панеллю картини, щоб запобігти нещасним випадкам через деревообробку» [Larousse];

пор. з англ. *parquet*: «невеликі плоскі дерев'яні блоки, зібрані разом у візерунок, який покриває підлогу кімнати» [Longman];

пор. з укр. *паркет*: «1) маленькі гладенькі дощечки з твердих порід деревини для настилання підлоги; 2) підлога, вислана такими дощечками, переважно у вигляді геометричного рисунка» [АТСУМ].

Генетичним джерелом для 4 тріад (6%) інтернаціоналізмів ФМАБ слугує італійська мова, наприклад: фр. *citadelle*: «1) незалежна укріплена споруда (колись використовувалася для оборони важливого майдану); 2) місце, яке має потужні засоби оборони; твердиня; 3) головний центр, де захищаються ідеї, доктрина тощо» [Larousse];

пор. з англ. *citadel*: «1) міцний форт, побудований у минулому як місце, куди люди могли б піти заради безпеки, якщо їхнє місто було атаковано; 2) *перен.* цитадель чогось» [Longman];

пор. з укр. *цитадель*: «1) споруда фортечного типу всередині давніх міст; найбільш укріплена частина фортеці, пристосована для самостійної оборони; 2) *перен.* головний опорний пункт (центр) будь-якої організації (політичної, ідеологічної і т. д.); твердиня» [АТСУМ].

5 % полісемічних інтернаціоналізмів від загальної кількості досліджуваних елементів вживаються у перенесеному значенні і стосуються взаємозв'язку явищ та предметів, як у вищезгаданому прикладі: *citadel* (англ.) – *citadelle* (фр.) – *цитадель* (укр.) прослідковується ширша сфера вживання: «головний опорний пункт (центр) будь-якої організації; твердиня» в українській мові і перенесене значення «цитадель чогось» в англійській мові.

3 тріади (4%) інтернаціоналізмів ФМАБ запозичені з германських мов, як-от: *balcon* (походить через італійську від давньовірхньонімецького «*balcko*»): «1) платформа з перилами або балюстрадаю, що виступає з фасаду і обслуговується одним або кількома французькими вікнами; сама перила; 2) у концертному залі, перша галерея над оркестром; 3) запобіжний поручень, округлої форми, розміщений на одному з кінців крейсерського вітрильника» [Larousse];»

пор. з англ. *balcony*: «1) конструкція, на якій можна стояти, яка прикріплена до зовнішньої стіни будівлі, над рівнем землі; 2) місця нагорі в театрі» [Longman];

пор. з укр. *балкон*: «1) прибудована до зовнішньої стіни будинку на певній висоті площадка, огорожена поручнями (або низькими стінами) і сполучена дверима з внутрішнім приміщенням; 2) у театрі – місця для глядачів у середніх і верхніх ярусах» [АТСУМ].

Кількість моносемічних інтернаціоналізмів ФМАБ становить 3 тріади (4% від загальної кількості досліджуваних елементів), як-от: фр. *balustrade*: «оновлений паркан або огорожі, на опорній висоті, складений з ряду баясин, з'єднаних полицею» [Larousse]; пор. з англ. *balustrade*: «ряд дерев'яних, кам'яних або металевих стовпів із перекладеною, що захищають від падіння» [Longman]; пор. з укр. *балюстрада* «поручні балконів, галерей, утворені з ряду фігурних стовпчиків або колонок, з'єднаних зверху перекладиною» [АТСУМ], що свідчить також про повну семантичну спільність досліджуваних інтернаціоналізмів.

Число полісемічних інтернаціоналізмів ФМАБ становить 67 тріади, що складає 96 % від загальної кількості досліджуваних елементів. Найбільше лексико-семантичних варіантів виявлено в тріаді інтернаціоналізмів *forme* (27 у французькій мові) – *form* (24 в англійській мові) – *форма* (13 в українській мові), що вказує на часткову невідповідність значень.

Проведене дослідження інтернаціоналізмів ФМАБ дозволило дослідити фахову мову сфери архітектури та будівництва англійської, французької і української мов, які не є тотожними і мають власну терміносистему. Оновлення лексичного складу ФМАБ виникає внаслідок необхідності номінації, класифікації нових матеріалів, конструкцій чи способу ведення будівництва. Інтернаціоналізми ФМАБ виявилися полісемічними (96 %). Кількість моносемічних інтернаціоналізмів ФМАБ становить 3 тріади (4% від загальної кількості досліджуваних елементів).

З урахуванням наявних класифікацій запропоновано тематичну класифікацію інтернаціональної лексики ФМАБ, що оперує такими групами: 1) архітектурні стилі, 2) будівельні матеріали та знаряддя, 3) загальні технічні аспекти будівництва, 4) консервація та реставрація, 5) елементи оздоблення, 6) типи споруд. Найчисленнішою групою є «типи споруд», далі слідує за спадом «частина споруди», «загальні технічні аспекти будівництва», «будівельні матеріали та знаряддя», однаковими за кількісним наповненням є тематичні групи «елементи оздоблення» та «просторові-описові параметри». Найменш численними виявилися групи «консервація та реставрація» і «архітектурні стилі». Також виокремлено міжнародні префіксальні і суфіксальні морфеми з-поміж досліджуваних інтернаціоналізмів ФМАБ.

Переважна більшість інтернаціоналізмів (43 тріади – 62% прикладів) в англійській, французькій і українській мовах мають генетичним джерелом латинську мову, грецька є генетичним джерелом для 13 тріад (18 %) інтернаціональних тріад. 7 тріад – 10% інтернаціоналізмів мають за генетичне джерело старофранцузьку мову. Генетичним джерелом для 4 тріад (6%) інтернаціоналізмів ФМАБ слугує італійська мова, а 3 тріади (4%) інтернаціоналізмів ФМАБ запозичені з германських мов.

Отже, інтернаціональна лексика у сфері архітектури та будівництва слугує ключовим елементом для вдосконалення і спрощення міжкультурної фахової комунікації. Оскільки більшість інтернаціоналізмів ФМАБ виявились полісемічними, перспективним є визначення підходів перекладацького аналізу інтернаціоналізмів на матеріалі фахових текстів.

Література

1. Білодід, І. К., Коломієць, В. Т., & Ткаченко, О. Б. (ред.). (1982). *Етимологічний словник української мови* (Т. 1: А–Г, 632 с.). Київ: Наукова думка. <https://cutt.ly/erCCgZbA>
2. Запольських, С. П., & Мосіна, Е. О. (2022). Англomовна термінологія архітектури і будівництва та проблеми її перекладу з англійської мови на українську. *Нова філологія*, (86), 48–53. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2022-86-7>
3. Кочерган, М. П. (2004). *Вступ до мовознавства*. Київ: Академія.
4. Пинтюк, Є. С. (2021). Етимологічні характеристики інтернаціоналізмів і термінів іншомовного походження німецької фахової мови архітектури та будівництва. *Закарпатські філологічні студії*, (17/1), 162–166. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.17-1.32>
5. Рубана, Є. С. (2025). *Німецька фахова мова архітектури та будівництва: структурно-семантичний, генетичний та функційний аспекти* [Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія 03 Гуманітарні науки, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича]. Чернівці.
6. *Словник української мови. Академічний тлумачний словник (1970–1980)*. (б.д.). Тлумачні словники української мови. <https://sum.in.ua/>
7. Чаєнкова, О. К. (2022). Лексичні особливості професійної мови архітектора. *Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті*: збірник матеріалів XIV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, Кропивницький, 20 листопада – 8 грудня 2022 року (с. 127–128). Кропивницький: РВВ ЦДУ ім. В. Винниченка. https://www.cuspu.edu.ua/images/conferences/2022/problem-12.2022/Tezi_122022.pdf
8. Шаблій, О. А. (2014). Переклади чи перекрути? Про доступ до зарубіжної інформації у галузі права. *Юридичний журнал*, (2), 51–55.
9. Шмиг, Р. А. (2010). *Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури*. Львів: Львівський національний аграрний університет.
10. Bartolomé-Díaz, Z., & Trujillo-Gonzalez, V. C. (2023). Les termes architecturaux. Recommendations officielles et réalités des usages. *Çédille, revista de estudios franceses*, (24), 211–237. <https://cutt.ly/erCCApOP>
11. Dauzat, A. (1938). *Dictionnaire étymologique de la langue française*. Paris: Larousse. <https://cutt.ly/UrC-CPLj7>
12. Harris, C. M. (2006). *Dictionary of architecture and construction* (4th ed.). McGraw Hill.
13. *Dictionnaire Français en ligne - Larousse*. (б. д.). Larousse.fr: encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. <https://cutt.ly/JrCCjkLY>
14. *Longman dictionary of contemporary English*. (б.д.). LDOCE. <https://cutt.ly/ArCC1wLv>
15. Oxford English Dictionary. (n.d.). *etymological dictionary, n. meanings, etymology and more*. <https://cutt.ly/NrCCnNlu>
16. Ramée, D. (1868). *Dictionnaire général des termes d'architecture en français, allemand, anglais et italien*. Paris: C. Beinwald, libraire-éditeur. <https://cutt.ly/HrCCQ1Me>
17. Skeat, W. W. (1888). *An etymological dictionary of the English language*. Oxford: At the Clarendon Press. <https://archive.org/details/etymologicaldict00skeauoft/page/n5/mode/2up>

REFERENCES

1. Bilodid, I. K., Kolomiets, V. T., & Tkachenko, O. B. (Ed.). (1982). *Etymolohichnyi slovnyk ukrainskoi movy* [Etymological dictionary of the Ukrainian language] (Vol. 1: A–H, 632 p.). Kyiv: Naukova dumka. <https://cutt.ly/erCCgZbA> [in Ukrainian].
2. Zapolskykh, S. P., & Mosina, E. O. (2022). Anhlomovna terminolohiia arkhitektury i budivnytstva ta problemy yii perekladu z anhliiskoi movy na ukrainsku [English terminology of architecture and construction and problems of its translation from English into Ukrainian]. *Nova Filolohiia*, (86), 48–53. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2022-86-7> [in Ukrainian].
3. Kocherhan, M. P. (2004). *Vstup do movoznavstva* [Introduction to linguistics]. Kyiv: Akademiia. [in Ukrainian].
4. Pyntiuk, Ye. S. (2021). Etymolohichni kharakterystyky internatsionalizmiv i terminiv inshomovnoho pokhodzhennia nimetskoi fakhovoi movy arkhitektury ta budivnytstva [Etymological characteristics of internationalisms and terms foreign origin of German language in architecture and construction]. *Zakarpatski Filolohichni Studii*, (17/1), 162–166. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2021.17-1.32> [in Ukrainian].
5. Rubana, Ye. S. (2025). *Nimetska fakhova mova arkhitektury ta budivnytstva: strukturno-semantychnyi, henytychnyi ta funksiinyi aspekty* [German professional language of architecture and construction: structural-semantic, genetic and functional aspects] [PhD thesis in specialty 035 Philology 03 Humanities, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University]. Chernivtsi. [in Ukrainian].
6. *Slovnyk ukrainskoi movy. Akademichnyi tлумachnyi slovnyk (1970–1980)* [Dictionary of the Ukrainian language. Academic defining dictionary (1970–1980)]. (n.d.). Tlumachni slovnyky ukrainskoi movy [Defining dictionary of the Ukrainian language]. <https://sum.in.ua/> [in Ukrainian].
7. Chaenkova, O. K. (2022). Lekssychni osoblyvosti profesiinoi movy arkhitekktora [Lexical features of the architect's professional language]. *Problemy ta innovatsii v pryrodnycho-matematychnii, tekhnolohichnii i profesiinii osviti* [Problems and innovations in natural-mathematical, engineering and professional education] (p. 127–128). Kropyvnytskyi: RVV TsDU im. V. Vynnychenka. https://www.cuspu.edu.ua/images/conferences/2022/problem-12.2022/Tezi_122022.pdf [in Ukrainian].
8. Shablii, O. A. (2014). Pereklady chy perekruity? Pro dostup do zarubizhnoi informatsii u haluzi prava [Translation or modifications? On the access to foreign information in the field of Law]. *Yurydychnyi Zhurnal*, (2), 51–55. [in Ukrainian].
9. Shmyh, R. A. (2010). *Terminolohichnyi slovnyk-dovidnyk z budivnytstva ta arkhitektury* [Terminological dictionary & reference book on construction and architecture]. Lviv: Lvivskiy natsionalnyi ahrarnyi universytet. [in Ukrainian].
10. Bartolomé-Díaz, Z., & Trujillo-Gonzalez, V. C. (2023). Les termes architecturaux. Recommandations officielles et réalités des usages. *Çédille, revista de estudios franceses*, (24), 211–237. <https://cutt.ly/erCCApOP>
11. Dauzat, A. (1938). *Dictionnaire étymologique de la langue française*. Paris: Larousse. <https://cutt.ly/UrC-CPLj7>
12. Harris, C. M. (2006). *Dictionary of architecture and construction* (4th ed.). McGraw Hill.
13. *Dictionnaire Français en ligne - Larousse*. (n.d.). Larousse.fr: encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. <https://cutt.ly/JrCCjkLY>
14. *Longman dictionary of contemporary English*. (n.d.). LDOCE. <https://cutt.ly/ArCClwLv>
15. Oxford English Dictionary. (n.d.). *etymological dictionary, n. meanings, etymology and more*. <https://cutt.ly/NrCCnNlu>
16. Ramée, D. (1868). *Dictionnaire général des termes d'architecture en français, allemand, anglais et italien*. Paris: C. Beinwald, libraire-éditeur. <https://cutt.ly/HrCCQ1Me>
17. Skeat, W. W. (1888). *An etymological dictionary of the English language*. Oxford: At the Clarendon Press. <https://archive.org/details/etymologicaldict00skeauoft/page/n5/mode/2up>

Liudmyla Feniuk

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

Assistant at the Department of French Philology and Translation
Chernivtsi

PECULIARITIES OF INTERNATIONALISMS IN THE PROFESSIONAL LANGUAGE AND CONSTRUCTION

The article is dedicated to the study of internationalisms in the professional language of architecture and construction based on English, French, and Ukrainian language material. Internationalisms are considered to be international linguistic units that serve as key elements of international cooperation and intercultural professional communication. The renewal of the lexical stock in the professional language of architecture and construction (PLAC) arises from the need to name and classify new materials, structures, or construction methods. The purpose of the article is to systematize and compose a thematic classification of PLAC internationalisms. The practical objective is to compile a selection of PLAC internationalisms, classify them by thematic groups, and analyze the lexical and semantic features of these internationalisms.

The study revealed international prefixal and suffixal morphemes among the examined PLAC internationalisms. Based on existing classifications, a thematic classification of PLAC international vocabulary is proposed: 1) architectural styles, 2) construction materials and tools, 3) general technical aspects of construction, 4) conservation and restoration, 5) decorative elements, 6) types of structures.

The most numerous group is “types of structures,” followed in descending order by “parts of a structure»,” “general technical aspects of construction,” “construction materials and tools.” The groups “decorative elements” and “spatial-descriptive parameters” are equal in number. The least numerous groups are “conservation and restoration” and “architectural styles.”

PLAC internationalisms were found to be polysemic (96%). The number of monosemic internationalisms in PLAC amounts to three triads (4% of the total number of elements studied).

Etymological analysis revealed that the majority of internationalisms 62% in English, French, and Ukrainian have Latin as their genetic source; 18% are of Greek origin, 10% originate from Old French, 6% from Italian, and 4% of PLAC internationalisms were borrowed from Germanic languages.

International vocabulary in the proposed field is a key element for improving and simplifying intercultural professional communication. Technical terms spread rapidly due to the need to name new concepts and phenomena arising from rapid scientific and technological progress, which leads to the internationalization of professional communication.

Keywords: *internationalism, polysemic internationalisms, monosemic internationalisms, professional language, terminology in the field of architecture and construction.*